

Jakubov - sady
společenstvo ptáků lokality

RNDr. Oldřich Bušek
Mgr. Michal Němec
ing. Martin Lípa

srpen 2009

Doporučená citace : Bušek O. a kol.(2009) : Jakubov-sady – společenstvo ptáků lokality.Ms.

Úvod

Sledovaná lokalita (**Příl.1**) se nachází na pravém břehu Ohře, asi 1 km severně od obce Jakubov. Je tvořena pestrá mozaikou biotopů, které vznikly spontánním zarůstáním v minulosti obhospodařovaných zemědělských pozemků – hlavně luk a pastvin.

Aktuální vegetace lokality je dnes tvořena na cca 80% plochy vzrostlými, častou kompaktními porosty dřevin – stromů i keřů.

Asi 20% rozlohy lokality dodnes pokrývá luční, i když do značné míry zruderalizovaná vegetace s dominancí charakteristické druhové kombinace ovsíkových luk.

V důsledku absence obhospodařování se ale se stále větší mírou uplatňují vzrůstné, na živiny náročné druhy – ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), kerblík lesní (*Anthriscus sylvestris*), na vlhčích místech např. tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*). Expandujícím druhem ve zbytcích travinobylinných porostů je také maliník (*Rubus idaeus*).

Porosty dřevin tvoří mozaiků mladých stádií lesa (fytoecologicky blízkému dubohabřině) a porostů vysokých mezofilních křovin.

Hlavními druhy porostů dřevin jsou (kromě cenných zbytků výsadeb ovocných stromů) podél vodotečí hlavně olše lepkavá (*Alnus glutinosa*) a jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), na sušších místech především javor babyka (*Acer campestre*).

Hlavními druhy keřového patra jsou slivoň trnka (*Prunus spinosus*) a hlohy (*Crataegus sp.*).

Celá lokalita je součástí Ptačí oblasti Doupovské hory,

Společenstvo ptáků lokality bylo sledováno hlavně v měsíci květnu (dvě vizitace lokality) po jedné návštěvě také v červnu a červenci.

Hodnocení společenstva ptáků lokality uvádí tabulka Sady Jakubov - společenstvo ptáků

Vysvětlivky k tabulce:

HP – hnízdní pár

SO – zvláště chráněný, silně ohrožený druh dle vyhlášky 395/1992 Sb.

O – zvláště chráněný, ohrožený druh dle vyhlášky 395/1992 Sb.

Sady Jakubov – společenstvo ptáků			
Druh_cz	Druh_odb	HP (odhad)	Doporučení k projektu
Brhlík lesní	<i>Sitta europaea</i>	2	
Budníček menší	<i>Phylloscopus collybita</i>	15	
Cvrčilka říční	<i>Locustella fluviatilis</i>	3	ponechat porostužebníku
Cvrčilka zelená	<i>Locustella naevia</i>	2	ponechat porost tužebníku a křovin
Čečetka zimní	<i>Carduelis flammea</i>	1	
Červenka obecná	<i>Erithacus rubecula</i>	5	
Dlask tlustozobý	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	3	
Drozd zpěvný	<i>Turdus philomelos</i>	7	
Holub hřivnáč	<i>Columba palumbus</i>	1	
Hrdlička divoká	<i>Streptopelia turtur</i>	1	zachovat v ploše několik (2-3) skupin vysokých porostů trnky
Hýl obecný	<i>Pyrhulla pyrhulla</i>	1	
Jiříčka obecná	<i>Delichon urbica</i>		jen zaletuje
Káně lesní	<i>Buteo buteo</i>		jen zaletuje
Kos černý	<i>Turdus merula</i>	13	
Krahujec obecný	<i>Accipiter nisus</i>		SO - jen zaletuje
Krutihlav obecný	<i>Jynx torquilla</i>	1	SO
Kukačka obecná	<i>Cuculus canorus</i>	1	
Lejsek šedý	<i>Muscicapa striata</i>	1	O
Linduška lesní	<i>Anthus trivialis</i>	4	
Mlynařík dlouhoocasý	<i>Aegithalos caudatus</i>	2	
Pěnice černohlavá	<i>Sylvia atricapilla</i>	10	
Pěnice hnědokřídla	<i>Sylvia communis</i>	6	
Pěnice pokřovní	<i>Sylvia curruca</i>	2	
Pěnice slavíková	<i>Sylvia borin</i>	5	
Pěnkava obecná	<i>Fringilla coelebs</i>	10	
Pěvuška modrá	<i>Prunella modularis</i>	4	
Rákosník zpěvný	<i>Acrocephalus palustris</i>	1	ponechat porost tužebníku
Rorýs obecný	<i>Apus apus</i>		O - jen zaletuje
Sedmihlásek hajní	<i>Hippolais icterina</i>	1	
Stehlík obecný	<i>Carduelis carduelis</i>	3	
Strakapoud malý	<i>Dendrocopos minor</i>	1	v ploše vytipovat a poté nekácet vzrostlé souše olší (několik ex.)
Strakapoud velký	<i>Dendrocopos major</i>	2	
Strnad obecný	<i>Emberiza citrinella</i>	5	
Střízlík obecný	<i>Troglodytes troglodytes</i>	3	
Sýkora babka	<i>Parus palustris</i>	1	
Sýkora koňadra	<i>Parus major</i>	5	
Sýkora modřinka	<i>Parus caeruleus</i>	5	
Sýkora parukářka	<i>Parus cristatus</i>	1	
Šoupálek dlouhoprstý	<i>Certhia familiaris</i>	3	
Špaček obecný	<i>Sturnus vulgaris</i>	3	
Ťuhák obecný	<i>Lanius collurio</i>	1	O - ponechat vzrostlé porosty trnín
Včelojed lesní	<i>Pernis apivorus</i>		SO - jen zaletuje
Zvonek zelený	<i>Carduelis chloris</i>	5	
Zvonohlík zahradní	<i>Serinus serinus</i>	1	
Žluna zelená	<i>Picus viridis</i>	1	obnova osluněných travních porostů pro rozvoj mravenišť

Komentář k dalším potenciálním druhům území :

Včelojed lesní (*Pernis apivorus*) (předmět ochrany PO Doupovské hory) :

hnízdí v lesním porostu u Damice;

sady, zejména po prosvětlení, mohou představovat preferovaný potravní biotop tohoto druhu

Žluna šedá (*Picus canus*) (předmět ochrany PO Doupovské hory) :

není vyloučen občasný, zatím neprokázaný hnízdní výskyt v lokalitě;

stejně jako u strakapouda malého lze populaci podpořit ponecháním některých souší, zvláště olše, event. stromových vrb

Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*) (předmět ochrany PO Doupovské hory) :

poměrně sucho – a teplomilný druh, preferující silně osluněná stanoviště; hnízdní výskyt v lokalitě zatím nebyl prokázán; probírka hlavně keřového, ale strom. patra, která zvýší insolaci lokality, může výskyt druhu podpořit;

Ostatní druhy – předměty ochrany PO Doupovské hory :

čáp černý – hnízdí v lesním porostu u obce Damice

Stav pozemků na lokalitě nemůže populaci druhu v PO významně ovlivnit.

chřástal polní – hnízdí v blízkém okolí lokality, jeho areál sem však nezasahuje.

Stav pozemků na sledované ploše nemůže populaci druhu v PO významně ovlivnit.

výr velký – hnízdění v lesních porostech údolí Ohře.

Pozemky lokality mohou představovat potenciální potravní biotop, který nemůže být úpravami plochy devastován.

pochop rákosní – v území se trvale nevyskytuje, populace PO nemůže být zásahem ovlivněna.

datel černý

lejsek malý

Lesní druhy, které lokalitu nenavštěvují ani přechodně. Populace druhů nemůžou být zásahem významně negativně ovlivněny.

Další doporučení k připravovanému projektu OPŽP

Plochy různých biotopů, které mají zvýšený význam pro ochránářsky významnější druhy ptáků jsou vyznačeny v **Příl.2**

Tato stanoviště by během úprav prováděných na lokalitě měla být v maximální možné míře zachována.

